

Motion till riksdagen 2006/07:Sf219

av **Bodil Ceballos m.fl. (mp)**

Allmän ålderspension för flyktingar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skyndsamt företa en utredning med syfte att fastställa att alla kvotflyktingar, krigsvägrare och de facto-flyktingar tillerkänns garantipension.

Motivering

I dag lever många människor i Sverige som borde tillerkännas garantipension i egenskap av just kvotflyktingar men ändå nekas detta. Vissa får den och vissa får den inte. Omständigheterna i det enskilda fallet verkar vara mest beroende av vem som är deras handläggare på Försäkringskassan eller vem på Migrationsverket som svarar på Försäkringskassans fråga om flyktingskap.

För dem som arbetat och betalat skatt här i landet i 15–16 år kommer beskedet om allmän ålderspension ofta som en kalldusch. Ett exempel på verkligheten för en man som kom hit som kvotflykting 1989 är följande (år 2006):

Inkomstpension	646 kr
Tilläggs pension	2 621 kr
Garantipension	0 kr
Premiepension	63 kr
Bostadstillägg	2 131 kr
Äldreförsörjningsstöd	28 kr
Skatteavdrag	–651 kr

Efter skatt ger detta en disponibel inkomst på 4 838 kr. Eftersom sambeskattning sker med frun, som tillerkänns garantipension i egenskap av kvotflykting och således har en disponibel inkomst på 6 939 kr, blir inte äldreförsörjningsstödet högre.

Ett par som tidigare haft två löner ska nu tillsammans leva på 11 777 kr, varav hyran ligger på drygt 4 500 kr. Kvar att leva på per person är ca 3 600

Fel! Okänt namn på

kr. Och det förstår ju alla att det inte är en ekvation som är lätt att få ihop. Att leva på nivån för äldreförsörjningsstöd ger ungefär samma nivå som socialbidrag men utan de förmåner som socialbidraget kan ge i form av hjälp med t.ex. höga läkarkostnader eller nödvändiga tandläkarbehandlingar. Dessa personer hänvisas också ofta till socialtjänsten, men dit vill de precis som de flesta invånare i landet, inte gå.

Varför är då situationen sådan?

Många av de flyktingar som kom på 80-talet kom antingen innan den ”nya” utlänningslagen från 1989 trädde i kraft eller kort därefter. Trots att lagen ännu inte gällde hänvisar Migrationsverket i vissa svar till Försäkringskassan till att personen i fråga kom enligt lagparagrafen i 1989 års lag om humanitära skäl (2 kap. 4 §) samtidigt som man i nästa mening skriver att de ”avräknas flyktingkvoten”. På frågan varför man då inte räknas som kvotflykting i pensionsärendet är svaret att ingen flyktingförklaring söktes. Migrationsverket är dock medvetet om att flyktingarna inte får information om att de behöver söka flyktingförklaring vid ankomsten till landet. Att söka denna förklaring i efterhand är inte möjligt eftersom omständigheterna i landet nu är annorlunda. För den som har blivit svensk medborgare är det ännu värre eftersom det då inte ens om förutsättningarna i hemlandet fortfarande är desamma inte går att söka denna förklaring.

Det kan inte anses skäligt att myndigheternas underlåtelse att ge nyanlända kvotflyktingar information om vikten av att ansöka om flyktingstatus skall leda till dessa orimliga konsekvenser för den enskilda individen längre fram i livet. Och frågan är om myndigheterna verkligen tolkar pensionsbestämmelserna rätt eller om de skapat en egen praxis som inte har stöd i lagstiftningen? I proposition 1992/93:7 finns ett kapitel om invandrare där det tydligt framgår att både konventionsflyktingar, krigsvägrare och de facto-flyktingar skall tillgodoräknas bosättningsstid i hemlandet vid beräkning av pensionsrätt. Även i övergångsreglerna till lagen om garantipension finns bestämmelser angående detta.

Att efter många år i Sverige få besked att man inte längre räknas som kvotflykting när man smugglats ut ur hemlandet med hjälp av svenska myndigheter, med färdiga uppehållstillstånd för hela familjen, känns kränkande. Det är dessutom inte ett värdigt bemötande i ett land som säger sig värna asylrätten och vad som följer med denna. Frågan bör därför skyndsamt utredas i syfte att rätta till denna för många individer problematiska situation.

Stockholm den 27 oktober 2006

Bodil Ceballos (mp)

Gunvor G Ericson (mp)

Max Andersson (mp)

Karla López (mp)